

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Házhoz hordva:

Egész évre	18.—
Fél évre	9.—
Negyed évre	4.50
Egy hóra	1.50
Egyes szám	6 fill.

Szerkesztőség:

Deák Ferencz-utca 12. sz.

UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP

AZ ORSZÁGOS EGYESÜLT FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT ERDÉLYRÉSZI HIVATALOS LAPJA

Alapította:

GOMBOS FERENCZ.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Postán küldve:

Egész évre	24.—
Fél évre	12.—
Negyed évre	6.—
Egy hóra	2.—
Egyes szám	6 fill.

Kiadóhivatal:

Deák Ferencz-utca 12. sz.

Az orosz offenzíva.

Az „Ujság” számára írta: Dr. Kalmár Antal.

Most, mikor már tisztán látjuk az orosz offenzíva eddigi mértékét és terjedelmét, most már meg lehet állapítani a következőket:

Az orosz támadás a román határtól a Styr mellett fekvő Kolkiig terjedő 350 kilométeres fronton június 2-ikán vette kezdetét. Ez a hosszú front a következő szakaszokat foglalja magában: a Besszarábia—Dnyeszter-frontot, a Strypa-frontot, az Ikva-frontot, a Wolhynia-frontot és végül a Styr-frontot. A hadihelyzet képéhez hozzátartozik még az is, hogy az oroszok a tartalékokat is oda számítva, két millió emberrel, a legkitünőbb messzeordó japán ágyúkkal és mérhetetlen munícióval operáltak.

A front öt szakasza közül két helyen értek el az oroszok taktikai eredményt: a Besszarábia—Dnyeszter-fronton, amelyhez hozzájött a Strypa-fronttól a Bucacig terjedő rész és a Wolhynia-fronton, amelyhez hozzájött az Ikva-fronttól a Ipanovig terjedő rész. A 350 kilométeres front öt szakaszaól tehát két front-szakasszunkat nyomták be az oroszok. De még itt sem teljes sikerrel. Wolhyniában nemcsak megállítottuk az orosz offenzívát, hanem vissza is vertük. Marad a bukovinai front, ahol a sokat szenvedett Csernovicban, immár harmadzor, bevonultak az oroszok, de ezt az eshetőséget a határ közvetlen közelében, zerencsétlen földrajzi fekvésű tartományi övárosban előrelátták az offenzíva kezdetén. Csernovic eleste korántsem stratégiai siker. Görz sorsát mérte volna a legzet a balsorsüldözött Csernovicra, ma már nem lenne egy ép ház benne, ha nem üritjük.

Ellenben a front öt szakasza közül háromat megbámulni való hősi energiával tartunk,

Ezen a három front-szakaszon eddig mint ércfalón tört meg a milliós orosz tömegeknek minden vad támadása.

A harmadik hetében járó csatában tehát a hadi helyzet képe úgy fest, hogy frontunk öt szakasza közül kettő fehéren nyomva, háromat és ami fő, a centrumot pedig sziklasszilárdan tartjuk. De itt mindjárt meg is állapíthatjuk, hogy amíg ez a három front-szakasz,

különösen a centrum birtokunkban van; addig minden csorba kiköszörülhet, még pedig nem is nagy nehézséggel. A benyomott front-szakasszal ugyanis ék-alakban nyulnak be a mi frontunkba, de ha ez ék jobb és bal oldalain a mi frontjaink állanak megingathatatlanul: a benyomott front-szakaszokon az orosz előnyomulás csak nagyon óvatos lehet, sőt nagyon messzire nem is terjedhet,

Az oroszok offenzívájukkal tehát taktikai sikereket értek el, de nem értek el stratégiai eredményt. Ezt csak abban az esetben értek volna el, ha az egész frontunkat hátra dobták volna.

Tért nyertünk Wolhyniában.

A 44-esek újabb fényes győzelme. — Nagy olasz vereségek.

Budapest, június 19. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

(Hivatatos.) Orosz harctér: Északi Bukovinában és Keletgaliciában nem volt nevezetesebb esemény. Lapusnotól északra az ellenség nagy túlerővel támadta állásainkat. A bevált kaposvári gyalogezred kitünő tűzérési támadás mellett tartalékok igénybevétele nélkül verte vissza a kilenc rajvonal mélységben támadó rohamoszlopokat. Az ellenség súlyos veszteségeket szenvedett. Egy ezen a vidéken éjszaka megkísérelt támadás is megheiusult. Gorochovnál és Lokacynál erős orosz ellentámadást vertünk vissza. A Stoched felső folyásánál tért nyertünk.

Olasz harctér: Tegnap este az olaszok a tenger és a Monte die sei Busi közti hadállásaink ellen újra igen heves tüzelését indították. — Az ellenségnek egy előretörési kísérletét Selznél azonnal megheiusítottuk. A Doberdó-fensík északi szakaszán élénk aknavető és kézigránátharcok fejlődtek ki. A Dolomit harcvonalon az ellenségnek egy éjszakai támadása megheiusult. Ruffredonál a Brenta és Astico közti harcvonalon csapataink újra az olaszok számos előtörését vertek vissza, a többi közt egy erős támadást a Monte Meletától északra. A Busibollettól délre elfoglaltuk a legközelebbi hegyhátat. Az ellenség három ellentámadása megheiusult. Ezen harcokban több mint kétszáz olaszt közt huszonöt tisztet fogtunk el, hét gépfegyvert és egy aknavetőt zsákmányoltunk.

Délkeleti harctér: A Vojusa alsó folyásánál az utóbbi napokban tűzérési harc folyt.

Höfer altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

Linsingen eredményes harca.

Élénk tűzerharcok nyugaton.

Budapest, június 19. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Berlin, június 19. A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati harctér: A belga-francia határtól délre egészen a Somme-ig tovább tartott az élénk harci tevékenység. A franciák kézigránáttámadását Chavannenál (Voilytól keletre) visszavertük. A németek egy robbantása a La Filie Morte magasiaton az Argonneokban jó eredménnyel járt. A Maas területén csak este felé élénkült meg észrevehetően a tüzharc, amely éjjel a Mort Homme-on és attól nyugatra, valamint a Thiaumont erdő arcvonalszakaszon egészen a Vaux erődig nagy hevességre fokozódott. Utólag jelentik, hogy június 18-án éjjel a Thiaumont erdőben visszavertük az ellenség előtörését, további támadási kísérleteit tegnap tűzünkkel megheiusítottuk. A két utolsó nap harcaiban itt kereken 100 franciát fogtunk el.

Az ellenség többszöri éjszakai támadási kísérletét Furmin erdőben kézigránátharcban mindannyiszor könnyűszerrel visszavertük. Lensnél és Arrastól északra légi harc után egy-egy angol kétfedelű zuhant le, a bennülők mindketten meghaltak. Az Argonneoktól nyugatra lelőttünk egy francia repülőgépet. Egy német repülőraj megámadta Baccarat és Raorl etappe vasuti állomások és hadigárak építményeit.

Lapunk mai száma 8 oldal.

Keleti harcok: Az arcvonal északi részén nem volt lényeges esemény. A katonai szállítmányokkal telt Liahovice—Lusimice-i vasútvonalra számos bombát dobtunk. Linsingen tábornok hadseregcsoportjánál a Styr mellett, Kolkitól nyugatra és a Stochednál a Kowel—Itownói vasút vidékén orosz támadásokat részben eredményes ellentámadásokkal visszavertünk. Lucktól északnyugatra csapataink rájuk nézve kedvező harcban állanak. A foglyok és a zsákmány mennyisége növekedett. Lucktól délnyugatra az oroszok Gorochon irányában támadnak. Bothmer gróf tábornok hadseregénél a helyzet változatlan.

Balkán-harcok: Semmi újság.

Amerikában behívják a miliciát.

Washington, június 19.

A Reuter-ügynökség jelenti: Wilson valamennyi állam miliciáját behívta szolgálattételre. A mexikói miliciát szükség szerint oda küldik, ahol a banditák üldözéséről van szó. Mexikóban előnyomulást nem terveznek.

Washington, június 19.

Egyidejűleg a milícia mozgósításával a tengerészeti osztály hadihajókat küldött mindkét mexikói tengerpartra az amerikai polgárság védelmére.

Filipescu a román királynál.

Bukarest, június 19.

A „Dreptatea” jelenti: Filipescu kihallgatást kért a román királytól, amelyet azonnal meg is kapott. Filipescu állítólag megkérdezte a királytól, hogy mikor rendel el a román hadsereg mozgósítását, hogy Románia is beavatkozzék a háborúban. A király válasza ismeretlen.

Japán csapatok Kínában.

London, június 19.

A „Dayli Mail” jelenti Tiencimből: Pekingben, Sanghail-ba japán megerősítő csapatok érkeztek.

Lloyd George az új angol hadügy-miniszter.

London, június 19.

Lloyd George elfogadta a hadügy-miniszteri tisztséget s minthogy nem nemesi származású, a felsőházban nem jelenhetik meg, hacsak nemesi rangra nem emelik.

Az olasz kormány megalakult.

Lugano, június 19.

A király ma délelőtt jóváhagyta a miniszterek jegyzékét. A miniszterek letették az esküt és délután átvették tárcájuk vezetését. A

kormány a vasárnapra egybehívott szakszervezeti kongresszust betiltotta.

A kongresszus az intervencionista kabinet azon terve ellen akart tiltakozni, hogy a kormány Olaszországra vonatkozólag a háború kiterjesztését elhatározza.

Hivatalos jelentés Csernovic elfoglalásáról.

Ötödfélezer orosz foglyot ejtettünk.

Budapest, június 18.

Orosz harcok: Tegnap a csernovici hídsánc védőcsapatját nagy túlerőben levő ellenség összpontosított tüzérségi tüze elől vissza kellett vennünk. Az éj folyamán az ellenség a Pruthon több ponton kiterjesztette az átkelést és behatolt Csernovicba. Csapataink kivonultak a városból. Keletgaliciában a helyzet változatlan. A Strypa-mentén, Wisniowciktól nyugatra, az oroszok támadását tüzérségi tüzelésünk húsította meg. Wolhyniában csapataink a Lipától északra, Gorochowtól északra és Lokacinál tért nyertek és orosz ellentámadásokat visszautasítottak. Tegnapelőtt és tegnap 905 oroszot fogtunk el és 3 gépfegyvert zsákmányoltunk. Német haderő a Turia-szakasztól északra eredményes harcokban 11 orosz tisztet és 3446 főnyi legénységet fogott el, 1 löveget és 10 gépfegyvert zsákmányolt. Sokul és Kolki között újra erős orosz támadást vertünk vissza.

Höfer altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

Berlin, június 18. A nagy főhadiszállás jelenti:

Keleti harcok: Linsingen hadseregcsoportjánál a Styr-mentén Kolkitól kétoldalt visszavertünk orosz támadásokat. A kowel—lucki szakasz és a Turia-szakasz között csapataink sikerteljes harcokban elfogtak 11 orosz tisztet és 3446 főnyi legénységet, egy ágyút és 10 gépfegyvert zsákmányoltak. Bothmer gróf tábornok hadseregénél Przewliokától északra az ellenség támadásai már zárótűzünkben véresen összeomlottak.

Balkáni harcok: A helyzet változatlan.

Andreics, Gallovics és társai.

Az Emke és a Vöröskereszt pöre a bíróság előtt.

— Saját tudósítónk távirata —

Budapest, június 19.

A budapesti büntető törvényszék Csáder bíró elnöklete alatt ma délelőtt 9 órakor kezdte tárgyalni az Emke fővárosi választmánya néhány hűtlennek bizonyult tisztviselőjének bűnügyét. Ez a bűnpör eklatáns bizonyossága annak, hogy milyen elhamarkodott volt ebből az ügyből kifolyólag az Emkét meghurcolni. A vádlottak a vád szerint az Emke jóhiszeműségével visszaéltek s az Emkét is megkárosították. Viszont a számolócédulák mennyisége körül kolportált fantasztikus híresztelések teljesen aaptalanoknak bizonyultak. Az Emke egy darabban sem nyomtatott több számolócédulát, mint amennyit kimutatott s valóban nem vétett a köteles gondosság ellen, amikor Andreicsben egy hosszú állami szolgálatban miniszteri tanácsosi rangra emelkedett közéleti férfit (aki mellelleg többszörös milliómaga) állított az intézmény élére. Az Emke pártatlanságát és minden melléktekintettől független igazságszeretetét mi sem bizonyítja jobban,

hogy mibelyt visszaélésekre jött rá, elsőnek sietett a feljelentést megtenni s ez a tény nagyban elősegítette a dolgok tisztázását.

A mai tárgyalásról budapesti tudósítónknak a következő részletes tudósítása számol be.

A vádlottak.

A tárgyalás megnyitása után az elnök megállapította, hogy a vádlottak közül ifju dr. Szántó Aladár ügyvéd nem jelent meg. Megállapította a vádlottak személyazonosságát, felolvasta a vádiratnak, illetve a vádtanács végzésének rendelkező részeit, melyek szerint Andreics Jánost, Gallovics Jenőt, Gallovics Jenőné a Vöröskereszt sérelmére elkövetett csalás bűntettével, Andreics Jánost, Gallovics Jenőt, Gallovics Jenőné, Antal Nándort hűtlen kezelés bűntettével, Andreics Jánost, Gallovics Jenőt a Vöröskereszt és az Emke székesfővárosi választmányának sérelmére elkövetett sikkasztás bűntettével, Andreics Jánost, Gallovics Jenőt a Vöröskereszt sérelmére elkövetett sikkasztás bűntettével, Antal Nándort a Csorba Gusztáv sérelmére elkövetett csalás bűntettével, Andreics János sérelmére elkövetett zsarolás bűntettével vádolja a királyi ügyészség.

Elnök közölte, hogy Gallovics Jenő még az Emke székesfővárosi választmánya sérelmére elkövetett kétrendbeli sikkasztás vétségéért is felelősségre vonandó.

Andreics kihallgatása.

Fél tíz órakor került a sor Andreics János kihallgatására. Elnök egyenként olvasta a vádpontokat. Az első vádpont a jótékonyági helyegek, számolólapokra beérkezett összegekre vonatkozik, melyeket az Emke fővárosi választmányának pénztárkönyveiben N. N. adománya címen könyvelték el, miáltal a Vöröskereszt-Egyletet az összeg eredete iránt tévedésbe ejtették. A választmány és a Vöröskereszt-Egylet vezetősége között ugyanis szerződés volt, mely szerint az Emke fővárosi választmánya jogosítva volt levélküldő helyegek, számolócédulákat kiadni olyképpen, hogy a bevétel fele a Vöröskeresztet, másik fele az Emke választmányát illeti, mely ebből a hányadból az előállítási és egyéb költségeket fedezi. Andreics kéri, hogy általánosságban felelhessen a vádpontokra.

Elnök: Tessék mindig konkrét vádakról nyilatkozni.

Vádlott az elnök kérdésére előadja, hogy a Vöröskereszt 1914 augusztus közepén adott engedélyt az Emke fővárosi választmányának a számolólapok, jótékonyági helyegek kiadására. Arról nem tudott, hogy a Vilmos császár-ut 55. szám alá címzett pénzküldemények a Vöröskereszt-Egyletnek száltak és nem az Emke fővárosi választmányának, mely levélpapírosai a Vöröskereszt jelvényét használva, ide címezték a pénzküldeményeket. Azt hitte, hogy ezek az összegek a levélhelyeg-, számolólap-akcióból befolyó pénzek. Az ügyeket Gallovics intézte. Egyszer hat hétig be se ment az irodába, mer Gallovics Sándor Józsefnek egy levelét mutatta neki, melyben értesítette, hogy vizsgálatot fog tartani a fővárosi választmány helyiségében. Ekkor le akart mondani, csak Josipovich Géza felszólítására maradt tovább a választmány élén. Elnök felmutat leveleket, melyekben vádlott megköszöni a vidékieknek a beküldött tagdíjakat.

— Hogyan írhatta ön alá a leveleket?

— Mert sohasem láttam anteaktákat, nekem csak expedálásra kész darabokat mutattak.

Elnök: Mi értelme volt annak, hogy önöl leveleiken Vilmos császár-ut 55. számú háza jelezték a Vöröskereszt irodájának? Az, hogy postát megtévezzék?

— Ezt nem tudom. Én nem akartam meg téveszteni senkit. Lehet, hogy egyéb üzleti reklamok közt a ház bejárója előtt az utcán kin volt a Vöröskereszt is, én sohasem vettem észre. Az volt a törekvésem, hogy semmiféle pénz s folyjon be az irodába, hanem befizetési lapok útján egyenesen a postatakarékpénztárba kerüljön a pénz.

Elnök: Ön soha tiszta, határozott feleleteket nem tud adni sem beadványában, sem ma. Ez teszi aggályossá szavahihetőségét.

Elnök ezután külön foglalkozott az egyes pontokkal. Narik Ernő 40 korona készpénz küldött a Vöröskeresztnek. Felmutatja a vonatkozó levelet.

Vádlott: Ezt a rendőrfogalmazó mutatta. A múlt évben, január 23-ikától március 17-ikéig nem jártam be hivatalba, mert lábam fájt, nem csak levelet küldtek a lakásomra. Mikor kérdeztem Gallovicstól, azt mondta, hogy igen jött ilyen valami köszönő levél. Olyan lelkialapotban voltam akkor, fiamat, öcsémet elvesztettem a háborúban, családi bajaim voltak. Én az állást tiszteltbeli állásnak tekintettem azt hittem, hogy minden rendben van.

Elnök: Ha én vállalom egy tiszteltbeli állást, én tudom, hogy erkölcsi testület előtt állok, annál jobban utána járok, annál pedánsabbul kell vigyáznom, ez erkölcsi kötelesség. Olyan üzelmek történtek, melyeket nem lehárparálni.

Vádlott: Én feljelentettem őket, nem voltam meglegedve, vissza is akartam vonulni.

Elnök: Ez az állandó védekezése, mihel visszaélést látott, mennie kellett volna a rendőrségre, megtenni a feljelentést.

Elnök ezután Mohácsi 160 koronás gyűjtését hozta fel.

Vádolt kijelentette, hogy a levelet nem nézte meg, Gallovics fogalmazta. — A ceglédi bormelők szövetkezete száz üveg vörösbort ajánlott, azt válaszolták, tessék elküldeni a fenti címre és a fenti cím Vilmos császár-ut 55. sz. volt. Az aláírásoknál ott volt az Emke bélyegzője, látható, hogy ezt kigummizták.

Vádolt kijelentette, hogy erről nem tud. A dílményt nem vette át, a levélről azt hitte, számolólapokra vonatkozik. — Ugyanilyen az Adriatika konyakgyár esete. Bihartorda község előjárósága egy láda hősapkát küldött a hadsegélyző hivatal számára, ezt is Vilmos császár-ut alá kézbesítették.

Elnök kérdésére, hogy nem látta-e a fuvarlevelet, vádolt azt válaszolta, csak az elszámolást látta. Torontáltorda község hősapkaival is így jártak el. A tiszaimrei vadásztársaság tíz köteg nyulat küldött Vilmos császár-ut alá kézbesítették. A vádolt kijelenti, hogy utasította Gallovicsot, át kell küldeni a Vöröskeresztnek és elismerésvényt kért tőle. Érkezett 225 üveg pezsgő, amelyet elküldöttek a Vilmos császár-ut alá. Kiderült, a pezsgő nem érkezett meg.

Vádolt most először hall erről. Kiderült, hogy a Belatiny-fele pezsgőgyárnak 100 korona áru számolócédulát küldtek, melyet a gyár megfizetett, de a gyár 100 korona áru pezsgővel terhelte meg a választmányt.

Ráter ezután az elnök a számolócédulai beszámoló ügyekre. Háromezer korona folyt be a beszámolókból. Egy ideig semmit sem könyveltek a Vöröskereszt javára.

Vádolt: Később az egész jövedelmet a Vöröskereszt javára mutattuk ki.

— Milyen jogcímen állították ezt be?

— Csak az elszámolás helyességeért, a választmányi ülés határozatából kifolyólag tettem. Hogy jutok én abhoz, hogy csalással vádoljanak? Mint tisztességes ember bekerülök a lapokba, hogy én csaltam. Nagy szegény rám nézve, egész rokonságomra.

Elnök: Izgatott lelkiállapotban nem lehet bűnügyet elintézni.

Vádolt: Egész családom tönkre van téve. Következik a hűtlen kezelés büntetnének vádja.

Elnök: Önt azzal vádolja az ügyészség, hogy Gallovics Jenővel, Gallovics Jenőnével, Antallal egyetértve Gallovics Jenőnének előlegezett az Emke fővárosi választmányának terhére 5200 koronát és az összeget úgy tüntette fel, mintha Gallovicsék előlegezték volna.

Vádolt kifejté, hogy az 5200 korona Gallovicsék kész kiadása volt egy létesítendő keleti banfolyam érdekében. Az összeget később Gallovics visszafizette.

Elnök: Mi jogon adta ki az összeget, mikor csak 500 koronáig volt joga utalványozni?

— A júniusi közgyűlés által felhatalmazást kaptam a kollegium szervezésére. Az összeg arra vonatkozott.

Elnök: A könyvekbe a bejegyzés gyanussá teszi az ügyet. Miért mint Terrovsky Margit követelését vezették be. Miért nem mint Gallovics Jenőné követelését. Miért szerepel Gallovicsné leánynevéen?

— Nem én vezettem a könyveket, hanem Gallovics. Ezért ő a felelős.

— Ő a rendőrségen azt mondta, hogy az összeget Gallovics Jenő Antal Nandor számvérvől együtt önkényesen állapította meg és nem volt más, mint családi manőver. Előzetesen tudott ön erről?

Vádolt: Nem, csak a számadások felülvizsgálása után. Mikor a központ kifogásolta, akkor jöttem rá a dologra.

Elnök: Mondta ön Gallovicsnak, ird ezt vagy azt össze?

— Sohasem voltam vele per tu. Különböztettem a számadások összeírását, hogy fedezve legyen.

— Volt önnek tudomása arról, hogy Gallovics valamikor 7010 koronát előlegezett a Emke-nek?

— Nem!

A következő vádpont szerint Andreics hozzájárult ahhoz, hogy a Emke közgyűlésén az Emkét három tagú bizottság képviselje, köztük Gallovics és erre a célra kétszázötven korona költséget utalványozott ki. Erre nézve Andreics

előadta, hogy Gallovics előterjesztésére utalványozta ki azért, hogy az Emke fedezve legyen.

— Nem önmagát akarta fedezni? — kérdezte az elnök.

— Nem, hanem az Emkét.

Egy vádpont szerint dr. Toldi Loránt, Andreics veje kapott megbízást az Emke-kollegiumban tervezett orvosi állás betöltésére. Ezért kapott 200 korona tiszteletdíjat, majd 1200 korona fizetést állapítottak meg neki. Időközben ajánkozott dr. Flóris, hogy ingyen látja el az orvosi teendőket, Andreics elutasította.

Elnök: Hogy történt, hogy dr. Toldi Lorántot nevezték ki orvossá?

Vádolt: Előzetes tudomásom nem volt a dologról. Azon alakuló közgyűlésen elnöktársam ideadta a választmány névsorát, a tisztikar névsorát. Körülbelül hetven nevet. Én felolvastam, abban szerepelt dr. Toldi Loránt neve is. Ezzel úgy látszik csak nekem akart Gallovics hízlelni, előzetes tudomásom azonban nem volt róla.

— Miért utasították el az ingyen ajánkozó orvost?

— Mert állatorvos volt.

— Miért fizette vissza a Toldi Lorántnak kiutalt 200 korona tiszteletdíjat?

— Nem akartam, hogy vádat kovácsoljanak ellenem, hogy közeli rokonomnak juttattam a jövedelmet.

Elnök: Villamosköltség címén 690 koronát utalványozott ki saját részére. Fel volt erre hatalmazva?

Vádolt: A költség két évre szólt, semmiféle fizetést nem fogadtam, nem kaptam, holott jogom lett volna rá, ellenben költségeimet felszámítottam.

Elnök: Miért fizette vissza a 690 koronát?

— Mert az Emke ügyvédje kívánta hiúságból, azt akarta, hogy nyilvánvaló legyen, hogy senki semmiféle illetéket, vagy jövedelmet nem kapott, pedig jogosan követelhetném még most is.

Elnök: Ön negyven koronát utalt ki az Emkétől szivarra.

Andreics: Igen, vendégek kinalására, de nem kaptunk olcsó szivart, tehát a pénzt visszatettük.

Elnök: Azzal is vádolják, hogy a lakásán kiadott könyvradományokat az Emkének számitotta fel.

Andreics: Egyszer egy jogásznak 2 koronát, máskor egy színésznőnek adtam 1 koronát. Mindkettő mint az Emke elnökéhez jött hozzám.

Elnök: Egy korona negyvennyolc fillért az Emke kifizetett az ön privát kiadására, mondja a vád.

Andreics: Igen. Bélyeget tettek leveleimre, de én ezt visszafizettem.

Elnök: Husz koronát adott ki magáncélra, orvosi bizonyítványra az Emke pénztárából, szól tovább a vád.

Andreics: Igen, de ez az Emke ügyében volt. Én amikor megtudtam ezeket a rendeltetéseket összegazembereztem ott őket. Két becsületsértési pört is indítottak ellenem, a tárgyaláson meg kellett volna jelennem, de beteg voltam és hatósági orvosi bizonyítványt kellett betérjesztem.

Elnök: Levélállványról, írómappáról és levélnehezékről szól a vádhatározat, hogy ön ezeket a lakására vitte az Emke irodájából.

Andreics: Igen. Az Emke dolgait végeztem a lakásomon és ezért kellett az iratokhoz.

Elnök: Háromszáz darab névjegyet rendelt ön az Emke pénztárának terhére.

Andreics: Nem, hanem megtudtam, hogy Gallovicsék rendelték a névjegyeimmal, melyekre ráírták, hogy én az ő bélyeg- és számolólap-ügynökeit melegen ajánlom. Ezekkel a névjegyekkel jártak tudtom nélkül a kávéházakban. Hogy ezt megakadályozzam, a névjegyeket a hivatalból elvittem, de azokat sohasem használtam.

A detektiv-ügyre vonatkozólag azt mondja, hogy nem tudott az egész dologról, csak amikor a könyveket nézte, látta a 20 koronát bejegyezve. Összeszidta Gallovicsék azzal ott hagyta őket.

Elnök: Gallovicsék azt vallották a nyomozás során, hogy ön rendelte el a detektivvel

való nyomoztatást Sorbán tanácsos után, mikor ez a Vöröskereszt nevében a számadásokat akarta megvizsgálni.

Andreics: Ez nem igaz.

Elnök: Ugy szól a vád, hogy ön több összeget is felvett az Emkétől, de ez nem állapítható meg azért, mert Gallovics a pénztár-lapok idevonatkozó részét kitepte.

Andreics: Nem vettem fel egy fillért sem.

Elnök: Ön tuldrága berendezést szerzett be az Emkének, Selyemfüggönyök is voltak.

Andreics: Gallovics mondta, hogy Sándor József intézkedett így Kolozsvárról. Félték — mondta Gallovics — hogy Beszterce felől az oroszok betörnek s a berendezés nekik kellett. Ott laktak volna.

Elnök: Sikasztással vádolja önt az ügyészség, mert egy jótékonyági akcióból befolyt 3090 koronát nem abban az intézetben helyezték el, mellyel az Emke összeköttetésben volt. Ez az összeg sem az első, sem a második Vöröskereszt elszámolásban nem volt felvéve, holott az akkor már befolyt. Szólt ön a Vöröskeresztnek, hogy külön betétre helyezi el az összeget? Mert ha nem szólt, abból az tűnik ki, hogy a Vöröskeresztől el akarta azt vonni.

Andreics: Nem tudtuk, hogy micsoda pénzek voltak azok: kollégiumi pénzek-e, Emke pénzek-e, vagy a gyűjtési akció pénze. Ezért úgy intézkedtem, hogy a takaréka kell tenni, míg ki nem derül, hogy milyen adományok ezek.

Gallovics kihallgatása.

Az elnök deli egy órákor öt perc szünetet rendel el. Szünet után Gallovics Jenőt hallgatják ki, aki elmondta, hogy mily megállapodást létesítettek a Vöröskeresztrel. A Vöröskereszt jelvényeinek használatát a Vöröskereszt engedte meg. A címzésekhez a levélpapírt is a Vöröskereszt adta.

Elnök: Miért tolták a Vöröskeresztet előtérbe? Természetesen az adományoknál is így volt ez. Föl sem tűntettek, hogy az akciót önként folytatják?

Gallovics: Ez a Vöröskereszt óhajására történt.

Elnök: Az is a Vöröskereszt óhajására történt, hogy elfogadták a kizárólag a Vöröskeresztnek érkezett adományokat?

Gallovics: A Vöröskereszt erre nézve felhatalmazást adott a postának. A Vöröskereszt hatalmazott fel bennünket, hogy vegyük át az adományokat.

Elnök: Az adományt úgy vezették be, hogy a Vöröskeresztet tévedésbe ejtsék.

Gallovics: Soha én így be nem vezettem. Ilyen utasítást nem adtam. Ezt az elszámolások során a kolozsvári központ szövegezte. Akkor az irodaszemélyzet elmondta, hogy amikor egyesek bejöttek az irodába és jótékonyági bélyeget vettek, ők vezették be így.

Elnök: Nem volt tudomása erről előzetesen?

Gallovics: Nem. A könyveket nem én vezettem. Mikor aztán kiderültek ezek, eltűntünk a személyzetet attól, hogy így könyveljenek.

Elnök: Andreics a terinészeti adományokról s a köszönő levelekről azt mondja, hogy nem tudott előzetesen az adományokról s a köszönő leveleket ön írta.

— Így egy levelet, a Vöröskereszt-tagsági díjról szóló levelet ön küldte neki aláírás végett?

Gallovics: Nem én küldtem.

— Andreics minden levelet a hivatalban irt alá. Ha lakásán valamit aláírt, úgy azt csak Antal vihette neki.

Gallovics és Andreics szembesítése.

Szembesítik Andreicscsal. Andreics azt mondja, hogy a levelek Gallovics stílusára valának.

Gallovics kijelenti, hogy ez valótlan. A természeti adományokra nézve Gallovics kijelenti, hogy semmiféle természeti adományokat nem vett át.

— Amit az iroda átvett s amelyek a Vöröskeresztnek érkeztek, ezeknek ügyében azonnal értesítették a Vöröskeresztet. Andreics kijelentette, hogy minden természeti adományt saját személyes gyűjtésének kell tekinteni.

— Gallovics elmondja, hogy a természetbeni küldemények a Vöröskeresztnek érkeztek. A Vöröskereszt ezeket értékesítették. Antal Nándor szervezte ezeket a természeti adományokat az elnök egyenes utasítására. Az adományokat Antal Nándor felbeesülte s Andreics jelen volt a tárgyak átvételénél és felbecsülésénél.

Andreics kijelenti, hogy nem volt jelen.

Gallovics fenntartja vallomását, hogy Andreics ezeket a tárgyakat saját gyűjtésének tekintette. A számlócédulák hátlapjára felvett hirdetésekre kijelenti, hogy a Vöröskeresztnek nem volt joga a hirdetések árának ötven százalékát követelni, mert erre nem volt megállapodás.

Elnök: Miért van hát az elszámolásban feltüntetve ez is?

Gallovics: Csak a második elszámolásban. Az elnök ur álláspontja is az volt, hogy mégis majd odaadjuk az ötven percentet a Vöröskeresztnek, mert támogatni akartuk.

Az 5200, illetőleg 6000 korona felvételére vonatkozóan elmondja, hogy neki úgy a Dmktől, mint az Emkétől járandóságai voltak. A kollégium körül is költségei merültek fel.

— Számadatok igazolják — mondja — és majd tanuk vallani fogják, hogy a pénz nekem jár. Andreics tanácsára a pénzt felesége vette fel. Mikor aztán később kifogásolták ezt, én, miután a pénzt hadikötvénybe fektettem, a kötvényeket az Emkénél letettem. Most is ott vannak. Sorban tanácsos megfigyeltetése is Andreics kívánságára történt. Ezt a szembesítéskor Andreics tagadta. Fenntartja korábbi vallomását.

Gallovics az uzsonnapénzekre vonatkozóan elmondja, hogy ezek nem uzsonnapénzek voltak, hanem, mert fizetése nem volt, havi 20 korona villamosköltséget kapott. Ilyen címen is vannak ezek bevezetve. A berendezések kérdésénél tagadja, hogy tuldrága berendezések lettek volna. Andreics intézkedésére pályázatot hirdetett s a legolcsóbb ajánlatot fogadták el. Azt a vádat, hogy a nyomtatványok után provizórt vett volna föl, tagadja. Az asztalokra fölszámított javítási díjakra vonatkozó vádra elmondja, hogy az asztal nem az Emke, hanem a saját asztala volt. Azt állította be az Emke hivatalába. Tagadja az írógépre és a számlógépre vonatkozó vádat. Mindazokat, melyeket neki kellett kifizetni, maga fizette ki. A számlógép árát egyszerre fizették ki, ezt a könyvek fogják igazolni, akkor is annak a cégnek, amelynek járt. Arra a vádra, hogy 3099 koronát nem olyan bankba helyeztek el a cédula-akcióból, mellyel az Emke összeköttetésben állott, ugyanugy vall, mint Andreics: Nem tudták pontosan, hogy milyen összegek ezek. Nem volt szándékuk a Vöröskeresztet megkárosítani.

Az elnök a tárgyalás folytatását délután háromnegyed 3-kor holnap reggel 8 órára halasztotta.

A villamosmű kérdését rendkívüli közgyűlésen tárgyalják.

(Saját tud.) Tegnap délután tárgyalták a város szakszervezetek Haller polgármester elnökelete alatt a Ganz-céggel kötendő bérleti szerződés tervezetét. Nemes Ferenc pénzügyi tanácsos ismertette az ügyet, megállapítván, hogy a szerződés tervezet az 1914. évi zárszámadás alapján készült. Eszerint a villamosmű tiszta jövedelme, a város másfél millió tartozása 77.000 koronás amortizációjának levonásával, 230.000 korona volt. Ennek megfelelően állították föl 150.000 koronában azt a minimumot, amelyet fix összegként kell befizetnie a város pénztárába a Ganz-cégnek. Közben azonban a számvizsgáló átvizsgálta az 1915. évi zárszámadásokat s eszerint az 1915. évi nyereség a fent jelzettnél nagyobb összeget tüntet föl. Miután a szerződési tervezet alapja megváltozott, indítványozza, hogy az ügyet vegyék le a napirendről s adják vissza a 25-ös bizottságnak azzal, hogy az 1915. évi eredmény 70 százalékát biztosítsa a város számára. Amennyiben a Ganz-cég nem fogadja el a városnak eszerint megváltozott feltételeit, a

házi kezelés alapjára kell helyezkedni s a tanács ezirányban is javaslatot fog kidolgozni. Az új helyzetnek megfelelően 200.000—210.000, esetleg 230.000 korona fix összeget kell garantálnia a cégnek.

Apáthy István dr. konstatálja, hogy most egészen megváltozott a helyzet. Azt hittük, hogy 300.000 korona a tiszta nyereség s ez esetben a 150.000 korona fix összeg megfelelő lett volna. Most azonban csak abban az esetben lehet a bérleti szerződést elfogadni, ha a város anyagi érdekei minden irányban megóvatnak. A halasztó indítványhoz hozzájárul, de már most megállapítja, hogy a bérlet legföljebb 10 évre hosszabbítható meg.

Biró Balázs is elfogadja a javaslatot, de előre kijelenti, hogy csakis a házi kezelésbe vételt akceptálja, mert a bérlet meghosszabbítása a város érdekei ellen való.

Hirsch Ödön nem tud ilyen merev álláspontra helyezkedni. Az, hogy a város, ha török, ha szakad átvegye a villamos művet, nem lehet öncél. A város anyagi érdekeinek teljes biztosítása az irányadó akár a házi kezelés, akár a bérlet meghosszabbítása mellett.

A javaslatot ezután egyhangulag elfogadták. Kimondták azt, hogy július első felében rendkívüli közgyűlés elé viszik az ügyet.

Sikkasztással vádolt főhadnagy

A bíróság rehabilitáló ítélete.

(Saját tud.) A kolozsvári honvéd hadosztálybíróság tegnap egy szimpatikus, nagy intelligenciájú, előkelő és jómódú családból származó honvéd főhadnagy fölött mondott ítéletet, akit a rendkívüli súlyos gyanúk alapján a honvédség azzal a súlyos és dehonesztáló váddal illet, hogy ezredének pénzét eltulajdonította, másszóval sikkasztott. A bíróság azonban a vádló álláspontját nem osztotta s terhelte az erkölcsi halálát jelentő marasztaló ítélet helyett felmentette.

A vádlott főhadnagy, mielőtt a haretérre ment volna, hatezer koronát kapott a kezéhez, amiből körülbelül háromszáz és egy néhány koronát elvásárolt s ezt hiteles nyugtákkal igazolta is, a többivel azonban elszámolni nem tudott, mert azt állítólag elvesztette. Parancsnoksága ezért feljelentést tett ellene, az ügyész pedig sikkasztással vádolta meg.

A tegnapi tárgyaláson a tárgyalást **Tahy** hadbíró vezette, a vádat **Biró Balázs dr.** főhadnagy-hadbíró képviselte, a védelmet pedig **Ausch** Jenő dr. képviselte. A tárgyalás után felolvasták a főhadnagy előtt a vádiratot, aki kijelentette, hogy nem érzi magát bűnösnek s azután előadta védekezését. Az ezred pénzét, állítása szerint 1914. év őszén, mikor az elveszett a haretéren, a bal zsebébe tette, mikor parancsot kapott, hogy a tartalékból menjen a harcvonalba s vegye át egy század parancsnokságát, amelynek parancsnoka elesett. Vádlott elindult, hogy a parancsot végrehajtsa s eközben elesett, úgy, hogy sokáig eszméletlenül volt a földön. Mikor onnan föltápáskodott, nagynehezen a kötőhelyre ment, ahonnan, mivel külső sérülést nem észleltek rajta, az ezred egészségügyi intézményéhez vezényelték. Itt alaposabb vizsgálat alá véve, megállapították, hogy enyhébb bordatörést szenvedett s ezért a front mögötti kórházba vezényelték. Az utazás zűrzavarában csak Debrecenben vette észre, hogy hiányzik a pénze. Debrecenben nem szólott senkinek a dologról, de mikor egy budapesti kórházban rendszeres kezelés alá vették, jegyzőkönyvre adta, hogy a pénz a haretéren elveszett. Így került a pénz eltűnése a parancsnokság tudomására s ez alapon emelt az ügyész vádat ellene.

A megvádolt főhadnagyhoz ezután az ügyész, védő, majd a bíróság tagjai intéztek kérdéseket s ezután a gyógykezelést végző orvosok nyilatkozatát olvasták fel arra vonatkozólag, hogy vajjon a bemondott sérülések milyen fokúak voltak s idézhettek-e elő olyan eszméletlenséget, ami alatt a pénzt ellophatták a terhelőtől.

Érdekes, hogy ahány véleményt ismertettek, mindenik ellenkezőt mondott. Egyik bordatörést, másik bordarepedést, harmadik pedig mellkas-zúzódást hozott fel a betegség okául, de abban megegyeztek, hogy az eszméletlen állapot volt zárva.

A bizonyítási eljárás befejezése után védő becsatolta vádlott erkölcsi és a polgári életének feddhetetlenségét igazoló bizonyítványt. A bizonyítvány szerint a terhelt egy nagyobb, több országra kiterjedő kereskedelmi vállalat főtisztviselője, angolul, németül, franciául, románul perfektül beszél, hivatali működése alatt a legkifogástalanabb tisztviselők egyike volt, akihez a gyanúnak árnyéka sem fért. Beccatolt a védő egy másik bizonyítványt, ami viszont azt igazolta, hogy a vádlott atyjának többszáz holdas birtoka van s így a sikkasztott pénzre nem volt szüksége.

Az íratok ismertetése után a perbeszédet következtek s ezután a bíróság vádlott védekezését elfogadva, a vád alól felmentette.

Nagy betörés a Hóstatban.

Ötezer koronát loptak el egy gazdától.

(Saját tud.) Tegnap délelőtt nagy szenzációja volt a Honvéd-utcának. A város vége felé, a kis hóstati házak között egyébről sem beszéltek az emberek, csak **Jakab György** esetét, akinél fényes nappal betörők jártak és ötezer korona készpénzt vittek el az almárium fiókjából.

A Honvéd-utcában most a csatornázási munkálatokon dolgozik egy nagy csapat munkás, akik tejet, tojást, kenyeret szoktak vásárolni a közeli házakban. A munkásokra szuronyos katonák ügyelnek fel, miután már valamennyien összeütköztek valamilyen módon a büntetőtörvénykönyv szakaszaival s ezért most a Fellegváról indulnak ki csapatostól reggelenként a munkára.

Már hetek óta tart a csatornaépítés s azóta a munkások közül sokan megfordultak a hóstati emberek udvarán, ahol oleson tudtak maguknak elemiszereket bevásárolni. A Honvéd-utca 59. számú házban lakik **Jakab György** 75 éves hóstati gazda és ő hozzá is be szoktak járni a munkások tejet vásárolni. Amikor fizettek, **Jakabné** a tejet kapott pénzt az almárium fiókjába tette s ezt a műveletet a jószemű vevők gyakran megfigyelték s megfigyelték ezenkívül azt is, hogy az almárium fiókjában nagyon sok pénzt tartanak **Jakabék**.

Tegnap délelőtt **Jakabék** bezárták az utcaajtót és lementek a veteményes kertbe. Körülbelül egy óra hosszig maradtak ott és amikor fél tizenkét óra felé **Jakabné** feljött a kertből, kétségbeesve vette észre, hogy az első szobában lévő almárium fiókja fel van törve s onnan körülbelül ötezer korona készpénz hiányzik.

Az asszony kétségbeesett kiabálására összegyűltek a szomszédok és éppen akkor érkezett oda **Jakabné** 15 éves unokája, aki elmondta, hogy látta, amikor az egyik munkás egy nagy csomó bankjegyet adott át a másiknak. Ő csodálkozva nézte ezt a jelenetet, mire az egyik munkás rákiáltott:

— Nesze neked is egy forint, de takarodj innen! — ezzel átnyújtott a gyereknek egy papír kétkoronást.

Jakabék telefonáltak a rendőrségre, ahonnan **Árkossy** detektív azonnal kiment a Honvéd-utca felé. A kis fiú megmutatta a detektívnek azokat a munkásokat, akik a pénzen osztogattak.

A munkások kézzel-lábbal tiltakoztak meggyanúsítás ellen, a detektív ennek dacára az ott levő katonák segítségével megmozdította őket és a durva zubbonyokból rövid idő alatt körülbelül négyezer korona került elő.

Mivel ezek után már cáttalan volt minden tagadás, a munkások beismerték, hogy ők vitték el a betörést, de a tett elkövetését egy másikra akarta fogni. **Gejka Pavel**, az egyik betörő azt vallotta, hogy társa, **Pittei Sándor**

délelőtt folyamán átmaszott a magas kapun s törté fel Jakabék almáriumát. Pittei viszont elátká vádolja a betörés elkövetésével.

A két betörőt megvasalva vitték fel a palatya s megindították ellenük az eljárást.

Alkalmunk volt beszélni egy katonatiszttel, aki ezekre a munkásokra közvetlenül felügyelet gyakorol s aki ezzel az esettel kapcsolatban a következőket jelentette ki:

— Ennek a sajnálatos esetnek leginkább maguk a hóstáti gazdák az okai. Ők mindent követtek, hogy az ott dolgozó rabokkal üzlet tudjanak csinálni. Tejet, uborkát, hagymát adtak el a raboknak s ezen az alapon mintegy beszoktatták őket az udvarukba. Természetesen, hogy ezeken az embereken azonnal urrá lesz a hűvös hajlam, mihielyt remény kinalkozik egy keseres betörésre. Valószínű, hogy ebből az okból okulni fognak a hóstátiak is. Mi a gondatlan örök ellen megindítjuk az eljárást.

HIREK.

Emke rendkívüli közgyűlése

Az Emke vasárnap délelőtt 11 órakor a házhoz közgyűlési termében népes rendkívüli közgyűlést tartott, aminek egyetlen tárgya az Emke buzgó tisztviselői nyugdíjügyének rendezése és elbírálása. A rendkívüli közgyűlésnek ünnepi jellegű volt az, hogy Apáthy István dr. szívből jövő, szelven és lelkes hangú beszédben fejezte ki a gyűlésen jelenlevő tagok osztatlan helyeslése mellett — elismerését és háláját az egyet választott és tiszteletbeli tisztviselőinek, akik díjazásukkal arányban nem álló, fáradhatatlan munkájukkal igaz példáját adták annak, hogy lehet az Emke magasztos ügyét ideálizálni, önzetlenül szolgálni.

A rendkívüli közgyűlést kevéssel 11 óra előtt Beldi Ákos gróf nyitotta meg. Üdvözölte megjelent tagokat, ismertette a rendkívüli közgyűlés tárgysorozatát s igazolta a távolléteket.

Az elnök megnyitója után Merza Lajos, Emke főpénztárnoka ismertette a kiküldött bizottság által elkészített nyugdíjjavaslatot, aminek rendjén a számvizsgáló bizottság külön megbeszélése kapcsán rendkívüli meleg elismeréssel emlékezett meg Beregszászy Lászlónak, Emke fáradhatatlan főszámvevőjének munkájáról. Beregszászy három évtized során lelkiismeretes működésével hozzájárult ahhoz, hogy Emke adminisztrációja mintaszerű és a szakmai véleménye szerint is kifogástalan legyen. Az elnök tevékenységéért az Emke jubileuma alkalmával a koronás arany érdemkeresztet adta ki s méltóképpen örököztette most meg a közgyűlés könyvében érdemeit az Emke közgyűlése.

A közgyűlés az előterjesztett javaslatokat lelkes hangú helyesléssel elfogadta. Ezután Szentgyörgyi Zsigmond báró azt javasolta, hogy nyugdíjazás esetén az Emke tisztviselői, az állami tisztviselők példájára, lakbérilletményeik bizonyos hányadát is kapják, majd Apáthy István állott fel szólásra s lelkes hangú beszédben ismertette el Beldi Ákos elnök, Sándor József t. elnök-főtákar s a többi tisztviselő érdemeit. A beszédet holnapi számunkban egész terjedelmében közölni fogjuk. Lelekes taps zúgott föl Apáthy szavai után, végül pedig Beldi Ákos gróf maga és tisztviselőtársai nevében köszönetet mondott az elismerésért s bezárta az ülést.

— (Jakobi Kálmán kitüntetése.) Jakobi Kálmán dr. munkásbiztosítási igazgató, akit a

háború óta kétszer tüntettek ki, most megkapta az ezüst signum laudis a vitézségi érdem szalagján.

— (Csapó Jenőné nyugdíja.) A kolozsvári Nemzeti Színház hősi halált halt népszerű tagja, Csapó Jenő, mint kadétörmester teljesített szolgálatot haláláig a haretéren. Mikor felesége, Cs. Batori Elza nyugdíjigényét megállapították, kadétörmesteri rangját vették alapul s mindössze 400 egynehány korona nyugdíjat, két gyermeke pedig 48—48 korona nevelési járulékot kaptak. Arra való tekintettel azonban, hogy a hős színész zászlósi kinevezés előtt állott, a honvédelmi minisztérium újabb és körülményesebb vizsgálat után a zászlósi rang után állapította meg özvegyének nyugdíját s e szerint évi 1050 korona az özvegy nyugdíja, 210—210 korona két kiskorú gyermekének ellátási járuléka. A méltányos határozatról tegnap érkezett le a honvédkerületi parancsnoksághoz az értesítés.

— (A kellemetlen névcsere.) A hadsereg-szállítók, persze az elítélt hadseregszállítók, sok kellemetlen pillanatot szereztek névrokonaiknak. Így történt ez legutóbb is. A Kuria, mint megírta, Weisz Ámin kolozsvári hadseregszállítót elítélte. Azóta, hogy ezt közölték, Weisz Ámin kolozsvári ékszerkereskedőt mindenki azzal fogja meg, hogy az ő nevéhez fűződnek a visszaélések. Szívesen konstatáljuk, hogy a derék Weisz Ámin Herslinek semmi köze az elítélt esirkefogóhoz.

— (A meghamisított belépési bizonyítvány.) A kolozsvári királyi ügyészség megvesztegetés bűntette miatt vádat emelt egyik, a város szolgálatából már elbocsátott napidíjas ellen azért, mert egy nem kolozsvári illetőségű egyén részére csapattestének szabadon való megválasztása és a katonasághoz önként való belépése céljából az illetőség lényegét magában foglaló belépési bizonyítványt és születési bejegyzést a hivatali főnök névnyomójának és hivatali pecsétjének használata mellett R. József kolozsvári lakos által átadott 10 korona jutalom ellenében kiállította s ez által hivatali kötelességét megszegte. A törvényszék a gyorsított bűnvádi eljárás szabályai szerint szombaton tárgyalta ezt a bűnpört Grandpierre Emil kir. törvényszéki bíró elnöklése alatt. A vádat dr. Encsy Kálmán kir. ügyész képviselte, a védelmet dr. Iszaku Aurél, dr. Ausch Jenő és dr. Fischer József ügyvédek látták el. A bíróság a tanúk meghallgatása után, az ügyben szereplő R. József kereskedelmi ügynököt 3 hónapi fogházra és 100 korona pénzbüntetésre ítélte. Lőb Mihály nagyszebeni lakost 15 napi fogházra és 100 korona pénzbüntetésre, végül Janovic Péter nagyszebeni lakost 20 napi fogházra és 100 korona pénzbüntetésre ítélte el. A felmentő ítélet ellen ügyész, a marasztaló ítélet ellen vádlottak felebeztek.

— (Június végén lesz ítélet a Strasser-pörben.) Idestova három hete lesz, hogy Strasser Aladárné és társainak bűnpörét a nagyváradi törvényszék ötös tanácsa tárgyalja. A pör tárgyalását eredetileg két hétre tervezték. Közbejött események azonban a tárgyalás menetét meglassították és megnehezítették, úgy, hogy ezidőszáig még a bizonyítási eljárás sincs befejezve. Minthogy a tárgyalás zárt, arról mit sem közölhetünk, csupán azt a külső momentumot jelenthetjük, hogy a mai nap délutánján fogják a tárgyalást folytatni. Tekintettel arra, hogy

még igen sok tanút nem hallgattak ki, valószínű, hogy a bizonyítási eljárás még egy hétig eltarthat, amennyiben a bíróság csupán délelőtt, vagy csupán délután tárgyal, minthogy a reggeltől estig való tárgyalás rendkívül kimerítő. Az iratok felolvasása, esetleg a bizonyítás kiegészítése, a perbeszédék szintén egy pár napot igénybe vesznek. Mivel a hét csütörtöke ünnep s egy vasárnap is esik közbe, a Strasser-ügyben előbb mint június utolsó napjaiban, ítélet nem várható.

— (Eperjesi Dénes eltűnése.) A kolozsvári rendőrség bűnügyi osztálya szombat este óta egy rejtélyes és bonyolult ügyben folytat nyomozást. Egyik közismert városi polgár, Eperjesi Dénes törvényhatósági bizottsági tag hollétét kutatja lázas izgalommal. A városatyja szombat este eltűnt lakásáról s azóta semmit sem tudnak felőle, nyoma veszett. A család tagjai bár már szombaton este bejelentették az eltűnést, arra számítottak, hogy az eltűnt megkerül s ezért tegnap estig halasztották az eltűnés nyilvánosságra hozását, most azonban éppen ők kérték a rendőrséget arra, hogy a lapok útján adja tudtul Eperjesi rejtélyes eltűnését. Eperjesi már régebb idő óta betegeskedik. Kezdődő elme-zavar tünetei mutatkoztak rajta s ezért hozzatartozói gyógykezelésére vonatkozólag Lechner professzor véleményét kérték ki. A professzor az agylágyulás tüneteit ismerte fel s azt ajánlotta, hogy helyezték el szanatóriumba. — Felesége több helyen tett intézkedést az elhelyezést illetőleg, a napokban már Budapestre akarták szállítani. Ezt a tervet azonban keresztülhuzta eltűnése. A rendőrség információi szerint Eperjesi Dénes szombat este 7 órakor távozott el hazulról azzal, hogy sétálni megy s azóta, szokása ellenére nem tért haza. Távozása alkalmával ékszerein és apróbb értéktárgyain kívül, semmi pénz nem volt nála. Pénz nélkül el nem utazhatott, tehát feltétlenül a város területén tartózkodik. Valószínűnek tartják a rendőrségen, hogy valahova elkóborolt s most nem tud hazatérni. A detektívek felkutatták, tüvették érte az egész várost, de nem találják sehol. Az eltűnés körülményeire vonatkozólag kérdést intéztünk feleségéhez, aki az alábbi nyilatkozatot tette:

— Férjem szombaton este 7 órakor távozott el hazulról, hogy sétálni megy s nem sokára visszatér. Bár aggódtunk távozása miatt, elbocsátottuk, mert többször megtörtént, hogy esténként elment a Kaszinóba s onnan rövid tartózkodás után visszatért. Most is arra számítottunk, azonban csalódtunk. Az esti órákban érdeklődtünk a Kaszinóban, ahonnan arról értesítettek, hogy nem járt ott. Erre jelentést tettünk a rendőrségen, ahol felkutatása iránt bevezettek a nyomozást. Valószínűnek tartjuk, hogy valahova elbarangolt s most meggyöngyözött emlékezőtehetsége miatt nem tud hazatalálni.

— (Ékszeri, órái) és ezüst árut teljes bízalommal Dobó Albert cégnél Kolozsvárt, Mátyás kir. tér (volt Husznik üzlet) vásárolhat. Szolid, szabott árak. Látszerészeti cikkek elárúsítása. Telefon interurbán 842. szám.

— (Hölgyek figyelmébe!) Dr. Biró Zoltánné kozmetikai műintézete, Kossuth L. u. 43. Legmodernebb szépségápolás. Arcgőzölés, arcápolás. Ránceltávolítás. Szépséghibák kezelése. Hajfestés. Hajeltávolítás, stb.

Férfi-, fiu- és leányka-ruhák nagy választékban kaphatók
Neumann M. es. és kir. udvari és kamarai szállító-
 nál Kolozsvár, Mátyás király-tér 14. sz.

— (Megbűntetett árdrágítók.) A rendőrség kihágási ügyosztálya tegnap két tyukuzsorás ügyében hozott marasztaló ítéletet. *Belgán* Juonné kolozsi asszony az egyik, aki saját előadása szerint városában úgy értesült, hogy a Széchenyi-téri nagyságok minden árat megadnak a baromfiért s ezért 2 drb tyukért 40 koronát kért. — A másik árdrágító *Téglás* Józsefné Gyep-utca 14. szám alatti lakos volt, aki viszont egy pár csirkét 7 koronáért akart eladni. *Belgán* Juonnét Tussay kapitány 120 koronára és a tyuk maximális áron való eladására ítélte el, *Téglás*ét pedig 8 napi elzárással megváltható 120 koronára.

— (Betörők a zsinagógában.) A Ferencz József-uti neolog imaházban vasárnapról hétfőre virradó éjjel betörők jártak. A betörők a templom baloldali részén levő perselyt törték fel s annak tartalmát, mintegy 21 korona készpénzt, elvitték. A rendőrség a tettesek kinyomozása iránt bevezette a nyomozást.

— (Eltűnt gyermek.) *Suba* Ferenc Zápolya-utca 15. szám alatti lakos tegnap este megjelent a rendőrségen s előadta, hogy 12 éves Gyula nevű öccse vasárnap délután kiment a Bükk-erdőbe epret szedni s azóta nem tért haza. Felkutatása iránt a Bükk-erdővel szomszédos községek előljáróságánál a rendőrség meglette a szükséges intézkedéseket.

— (Művirág-tanfolyam.) Az államilag segélyezett női ipariskolában július 15-én művirág-készítés elsajátítására egy hat hétig tartó tanfolyam fog kezdődni. Ennek célja egyfelől a keresetre utaltakat egy újabb jövedelemforráshoz juttatni és másfelől ezen hazánkban házagpótló iparágat jobban felkarolni. A tanfolyamra jelentkezni lehet Wesselényi Miklós-utca 21. sz. alatt, Árkosy Lajosné urnőnél, minden kedden, szerdán és pénteken délelőtt 9—11 óra között, július 1-ig bezárólag.

— (Hova kell utazási igazolvány?) A belügyminiszter újabb rendelete értelmében az utazáshoz személyazonossági igazolvány most már csak a következő helyekre szükséges: Magyarországon: Alsó-Fehér, Beszterce-Naszód, Brassó, Csik, Fogaras, Háromszék, Hunyad, Kisküküllő, Krassó-Szörény, Maros-Torda, Máramaros, Nagy-küküllő, Szében, Temes, Torontál, Udvarhely vármegyékbe és Fiume városába.

Irodalom és művészet.

Előadások a Szinkörben.

Kedd: A vasgyáros. (Beregi Oszkár vendégjátékával. Rendes helyárrakkal.)
Szerda: Romeo és Julia. (Beregi Oszkár vendégjátékával. Rendes helyárrakkal.)
Csütörtök d. u: Kis gróf. (Félhelyárrakkal.)
Csütörtök este: Cigányprimás.
Péntek: Gyimesi vadvirág. (Esti előadás félhelyárrakkal.)
Szombat: Van-e babája?
Vasárnap d. u: Ártatlan Zsuzsi. (Félhelyárrakkal.)
Vasárnap este: Mágna Miska. (26-odszor. Berky Lili vendégjátékával.)

Uránia-színház.

Kedd: Svengali. (Repriz, általános közökhajra.)
Szerda: Árkon át, bokron át... (Kacagtató vigjáték-ujdonság.)
Csütörtök: Az 1111-es számú kötvény. (Előadások kezdete fél 3 órakor.)
Péntek: 1. Biztosítom önt. 2. Aranymezőkön.
Szombat: Cirkuszkirálynő. (Izgalmas artista-dráma.)
Vasárnap: Mumia. (Detektiv-ujdonság.)

Egyetem-mozgó.

Kedd: Árkon át, bokron át...
Szerda: Anya és fia.
Csütörtök: 1. Aranymezőkön. 2. Biztosítom önt! (Előadások kezdete fél 3 órakor.)
Péntek: Cirkuszkirálynő. (Izgalmas artista-dráma.)
Szombat: Lyon Lea.
Vasárnap: Sose megyek férjhez. (Főszereplő: Henny Porten.)

* Párisi élet a címe annak a pompás vigjátéknak, mely minden este színre kerül a Biasini-orfeumban. A darabot Várady Adus, Pásztor, Ujváry és Simonyi játszik oly sikerrel, hogy a közönség elejétől végig kacag a nagyszerű darabon. A rendezésért Ujváryt illeti a

dicséret. A nézőtér, mely minden este zsúfolva van, a legteljesebb elismeréssel nyilatkozik a pompás, gondos műorról. Az igazgatóság 8 naponként változtatja a műsort és már nagyban folynak az előkészületek, hogy a közönséget újabb és újabb dolgokkal szórakoztassák.

* **Beregi Oszkár vendégjátéka.** A Szinkör heti műsorának némi megváltoztatásával nagy és érdekes színházi eseményt nyújt az igazgatóság a közönségnek. Sikerült ugyanis megnyernie két esti vendégjátékra Beregi Oszkár, a budapesti Nemzeti Színház nagy művészt, a ki nemcsak Budapest, hanem Berlin közönségét is meghódította kivételes talentumával. Beregi ma, kedden a „Vasgyáros” címszerepében s szerdán Shakespeare „Romeo és Julia”-jában lép fel. Mind a két előadást a Szinkör rendes helyárraival tartják meg, remélhető tehát, hogy egyetlenegy üres hely sem marad a keddi és szerdai estén.

* **Kis gróf és Cigányprimás.** Csütörtökön, urnapján, két előadás lesz a Szinkörben. Délután 4 órakor a „Kis gróf”-ot, este 8 órakor pedig a „Cigányprimás”-t fogják előadni. A délutáni előadást félhelyárrakkal, az estit rendes helyárrakkal tartják meg.

* **Van-e babája?** A legmulatságosabb, legpompásabb bohózatujdonságok egyike, a „Van-e babája?” kerül színre szombaton este a Szinkörben.

* **Mágna Miska a Szinkörben.** Először fogják vasárnap este a Szinkörben előadni a diadalmas sikerű „Mágna Miská”-t, a Berky Lili vendégjátékával. A nagyszerű operetteujdonságnak ez lesz Kolozsváron a 26-ik előadása, ámde aki helyhez akar jutni erre az estére, az váltsa meg már most a jegyét a téli színház elővételi pénztáránál (délelőtt 9-től 1-ig), mert előreláthatólag az előadás napjára semmiféle jegy nem fog már maradni.

Uránia-színház. Ma, kedden a „Svengali” című nagy filmszenzáció lesz általános közökhajra reprizként bemutatva az Uránia-színházban. Szerdán egy igen kedves kacagtató vigjátékujdonság kerül színre, melynek címe „Árkon át, bokron át...”

Egyetem-mozgó. Ma, kedden a legújabb s legmulatságosabb vigjáték-szenzáció, az „Árkon át, bokron át...” lesz egyetlenegy napig látható. Szerdán igen nagyszabású drámai ujdonság, az „Anya és fia” lesz egyetlenegy napig látható.

FELELŐS SZERKESZTŐ: SZÁSZ ENDRE.
LAPTULAJDONOS:
GOMBOS FERENCZ „LYCEUM”-KÖNYVNYOMDA.
KIADÓ: GOPPOLT GYULA.
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL TELEFON: 204.

Apolló Színház

Első kolozsvári mozgófénykép-vállalat

Az Apolló Színházban a háboru tartama alatt csak szombaton, vasárnap és ünnepnapokon lesz előadás.

Tisztelettel

Rózsa Sándor
tulajdonos.

Felvételük ügyes szabász ragasztó és tűzőnő

Farkas Ignác cipőgyára, Malom-utca 16.

Nyári-Szinkör

Kedden:

Beregi Oszkár vendégjátékával
A vasgyáros
(Rendes helyárrakkal.)

Szerdán:

Beregi Oszkár vendégjátékával
Romeo és Julia.
(Rendes helyárrakkal.)

Uránia Színház

Kedden:

Svengali.

Szerdán:

Árkon át, bokron át.
(Kacagtató vigjáték ujdonság.)

Egyetem-Mozgó

Kedden:

Árkon át, bokron át.

Szerdán:

Anya és fia.
(Drámai ujdonság.)

Előadások kezdete hétköznapokon:
5 órakor, 6¹/₂-kor, 8-kor és 9 órakor.

Előadások kezdete vasár-ünnepnapokon:
2¹/₂-kor, 4-kor, 5¹/₂-kor, 7¹/₂-kor és 10 órakor.

Pró-hirdetések.

Pró-hirdetések a még mindig 10 szóig
melfedő anyagdrágulás miatt
K. minden további szó 8 fill.

Gépsz.

akképzett ökl. gépkezelő,
múlt géplakatos szaksze-
ren javít és kezel gépeket,
adalomban vagy iparte-
n állást keres. Józanéletű,
eghizható egyén. Megke-
sest „Szakember” jelígeré-
adó továbbit.

3 szoba,

nyha, előszoba, fürdő-
szoba, villanyvilágítással
kiadó. Szappan-utca 9.

Házastelek

lethelyiséggel eladó, Ga-
János-utca 89.

Kiadó

nagy szuterin helység
kártnak vagy műhelynek
leki-utca 12 szám.

Eladó

veshibátlanszürkekanca,
nt tüzerízt elsőrendű
taslova haretéren volt,
0 cm. magas, nyulánk, jó
r, kocsiiban is használ-
ó. Bővebbet: Weisz Dá-
Kiskalota, pályaudvar.

Pianinót

nnék bérbe nyaralóba.
n: Andrásföszky Kossuth
utca 2. sz.

10 lóerőjű

akis állami gyárban ké-
tett használt motor csép-
készlet kerestetik meg-
telre. Jakob Izák, Magyar
örömonostor. — Kolozs-
egy

Cukrászdába

rusító hely felvétetik.
ló-utca 10.

Tizenhárom

éves fiam mellé egy töké-
letesen németül tudó tanítót
keresek, ki naponta 1—2
órát társalogna. — Schütz
János-u. 13. sz. I. em. 5. ajtó

Ócska ruhát,

butort, tollat veszek a leg-
jobb árban. Minorita-utca
4. szám alatt, hátul az ud-
varban.

Tojót

vennék, naponta 30 litertől
feljebb, tehén- és bivalytejet.
Tőhőtöm-utca 1.

Autók

személy- és teher-autók el-
adók. Csak közvetlen vevők-
nek részletes ajánlatot tesz
„Autóképviselet” a kiadó-
hivatal után.

Házmeztéri

keresek! Szoba, világítással
és havi 10 korona. Jelent-
kezés Unió-utca 18., az
emeleten.

Öt, hat

gimnáziumi osztály magán-
vizsgálatra szakképzett elő-
készítőt keresek Molnár
Ferenc, Jókai-u. 85.

Eladó

tiszta új butor, 2 ágy, 2
éjjeli-szekerény, 2 szifon, 1
asztal, 1 divány, 2 matrác.
Bartha Miklós-utca 3.

Jó forgalmu

bodaga, betegség miatt, ked-
vező feltételekkel átadó.
Jókai-u. 3.

Felhívom a n. é. közönség figyelmét a

Sipos Jenő

blous, pongyola, gyermek-
ruha, kézimunka divatárú

kirakataira.

Mostani időkhöz képest rendkívül olcsó
árban bocsátom a t. közönség rendel-
kezésére. — Gyermekruha kiárúsítása
tovább tart. — Fürdőruhák és kellékek
nagy választékban kaphatók

Sipos Jenő divatkereskedő

Kolozsvár, Mátyás kir.-tér 17.

Helybeli és vidéki férfi- és
nőiszabó urakat értesitem, hogy

új és ócska gyapju szövet hulladékot

a legmagasabb napi árban fizetem

Náthán Dávid, Fellegrvári-
ut 1. szám. Telefon 12-56.

Ajánlok előnyös árban valódi

szilvóriumot

míg a készlet tart. Szíves meg-
rendelések eszközését kérve

Tisztelettel Szilágyi Eleonóra
likör-, puncsszesz-
és rumgvára.

EMKE-DROGERIA EZELOTT LITKE

ILLATSZEREK KÖLNIVIZEK

a legnagyobb választék-
ban, legolcsóbban
kaphatók

Jó családból való fiuk tanulónak
felvételnek. 4 középisk. képzettség szükséges

Kolozsvár, Mátyás király-tér 32.

KOLOZSVÁR VÁROS ELEKTROMOS MŰVE

GANZ-FÉLE

VILLAMOSSÁGI RÉSZVÉNY-
TÁRS. ÜZEMVEZETŐSEGE

KOLOZSVÁR, SZÉCHENYI-TÉR 41.
(szék palota.) Telefon 403

Elvállal elektromos világítási és erő-
átviteli berendezéseket. —

Izzólámpák, izzólámpa szénpálcák,
szereleési anyagok és kisebb mo-
torok állandóan raktáron.

Költségvetéseket és felvillá-
gosításokat díjtalanul ad. —

GOMBOS FERENCZ KOLOZSVÁR

LYCEUM-KÖNYVNYOMDA

DEÁK FERENCZ-U. 12

GYORSAN, PONTOSAN, IZLÉSESEN ÉS SZOLID ÁRBAN RÖVID
IDŐ ALATT KÉSZÜLNEK:

TELEFON: 204.

TELEFON: 204.

SZÁMIÁK, CIMKÁRTYÁK, BELÉPTI
JEGYEK, ÁRJEGYZÉKEK, ÜZLETI
LEVÉLPAPIROK ÉS BORITÉKOK
DISZNYOMÁSSAL, TÁBLÁZATOK,
ÜZLETI LEVELEZŐLAPOK, SZÁL-
LITÁSI BÁRCÁK, FALRAGASZOK,
GYASZLAPOK, ESKÜVŐI ÉS BÁLI
MEGHIVÓK, HAVI FOLYÓIRATOK,
MŰVEK KINYOMATÁSA, TOVÁBBÁ
MINDEN KÖNYVNYOMDAI MUN-
KÁKAT SZOLID ÁRBAN KÉSZIT

NÉVJEGYEK VIDÉKRE IS LEGRÖVIDEBB IDŐ ALATT KÉSZÜLNEK

Női- és leányka taga- kalapokat

jutányos árban árusít, divatlap
után megrendelve készít és
tavalyi taga-kalapok leg-
újabb divat szerinti
átformázását vál-
lalja vidék-
ről is
a

„Kolozsvári Központi Női Kalapdivatáruház”

Kolozsvárt, Deák Ferencz-u. 12. sz. a. (Bejárat Minorita-u. felől.) Telefon: 204.